

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ

Μονή Σκριποῦς (ΕΕΒΣ τ. Ζ (1930), σ. 440, τ. Η (1931), σ. 413. ΑΕ 1931, σ. 113-157)

Συνεχίσθησαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1967 αἱ ἐργασίαι ἀσφαλίσσεως τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας Σκριποῦς καὶ διαμορφώσεως τοῦ περὶ αὐτὸν χώρου, αἵτινες εἶχον ἀρχίσει κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος (ΑΔ 22 (1967) : Χρονικά, σ. 258).

Συγκεκριμένως ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ἐργασίαι :

α'. Στερέωσις καὶ ἀναπαλαιώσις τῶν πέντε παλαιῶν κελλίων (Πί ν. 175 α), ἤτοι: 1) Κατεδάφισις τοῦ τοίχου τῆς προσόψεως τοῦ πρώτου ἀπὸ Α. κελλίου, εἰς ὕψ. 3.30 καὶ μῆκ. 2.15 μ., ὅστις εἶχεν ἀποκολληθῆ κατὰ 0,20 μ. καὶ εὐρίσκετο εἰς λίαν ἐπικίνδυνον κατάστασιν. Ἐπανακατασκευὴ τοῦ τοίχου τούτου καὶ τῆς τοξωτῆς θύρας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δομῆς. 2) Ἀποκατάστασις τοῦ νοτίου τοίχου τῶν κελλίων, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑποστῆ σοβαρὰς ζημίας (Πί ν. 175 β, 176 α). 3) Καθαρισμὸς τῶν κελλίων, τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ὁποίων ἦτο πλήρες χωμάτων, ἀπορριμμάτων κλπ. καὶ συμπλήρωσις τῆς τοιχοδομίας τούτων. 4) Κατασκευὴ στέγης εἰς τὸ πρῶτον ἀπὸ Δ. κελλίων καὶ ἀποκατάστασις τῆς ἐπικαλύψεως τῶν ἐτέρων, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῆ στεγανότης. Ἀποκατάστασις τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων.

β'. Ἀνακατασκευὴ τοῦ Δ. τοίχου τοῦ περιβόλου τῆς Μονῆς (μῆκ. 32.70, ὕψ. 1.90 μ.) καὶ συμπλήρωσις τῶν τοίχων : Β. (μῆκ. 85.20 μ.), Α. (μῆκ. 54 μ.) καὶ Ν. (μῆκ. 16 μ.).

γ'. Κατεδάφισις σεσαθρωμένου οἰκίσκου εἰς τὴν ΒΑ. γωνίαν τοῦ περιβόλου.

δ'. Διάλυσις ἐτοιμορροποῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου πρὸς Ν. καὶ Α. τοῦ ναοῦ.

ε'. Ἀποχωμάτωσις κατὰ τὴν Ν. καὶ Α. πλευρὰν τοῦ ναοῦ, ὕψους ἀπὸ 1 ἕως 2 μ.

Αἱ ἐργασίαι θὰ συνεχισθοῦν καὶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος.

ΛΕΒΑΔΕΙΑ

Φρούριον

Συνεχίσθησαν ὁμοίως αἱ ἀπὸ τοῦ 1965 ἐκτελοῦμεναι ἐργασίαι στερεώσεως τῶν κινδυνευόντων μερῶν τοῦ τείχους (ΑΔ 21 (1966) : Χρονικά, σ. 210-211).

Κατὰ τὰς ἐργασίας ἐγένοντο τὰ ἐξῆς : α) Ἀποκατεστάθη μέρος τοῦ ἐξωτερικοῦ τείχους, μεταξὺ τοῦ τετραγώνου πύργου τῆς Σημαίας καὶ τοῦ πύργου τῶν Πηγῶν, μῆκ. 15 μ., μέσου ὕψ. 1.10 καὶ πλ. 1.17 μ. β) Ἐστερεώθη τὸ τείχος ὑπὸ τὴν πρόσβασιν πρὸς τὸν πύργον τῆς Σημαίας, εἰς μῆκ. 4.50 καὶ ὕψ. 2.20 μ., καὶ ἀποκατεστάθη τὸ στηθαῖον δυτικῶς τοῦ πύργου τούτου, εἰς μῆκ. 3.50, ὕψ. 0,55 καὶ πλ. 0,50 μ.

Αἱ ἐργασίαι εἰς τὸ φρούριον θὰ συνεχισθοῦν.

ΚΟΚΚΙΝΟΝ

1. Ναὸς Ἁγίου Νικολάου

Ἐρειπωμένος ναῖσκος (Πί ν. 176 β), εἰς τὰς ἐσωτερικὰς πλευρὰς τῶν τοίχων τοῦ ὁποίου σώζονται σύνολα ζωγραφικοῦ διακόσμου, καλῆς τέχνης τοῦ α' ἡμίσεος τοῦ 18ου αἰῶνος (Πί ν. 177).

Κατηρτίσθη πρόγραμμα συντηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως.

2. Ναὸς Ἁγίου Ἀθανασίου

Καμαροσκέπαστος, μονόκλιτος βασιλικὴ μετὰ κτιστοῦ τέμπλου. Φέρει ζωγραφικὸν διάκοσμον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχουν γίνει ἐπιζωγραφῆσεις.

Κατηρτίσθη πρόγραμμα συντηρήσεως καὶ στερεώσεως.

ΠΑΥΛΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

*

Μονή Σκριποῦς : α - β. Τὰ παλαιὰ κελλία καὶ ἡ Ν. πλευρὰ αὐτῶν πρὸ τῶν ἐργασιῶν

Βοιωτία : α. Μονή Σκριποῦς. Ἡ Ν. πλευρά τῶν παλαιῶν κελίων μετὰ τὰς ἐργασίας, β. Τὰ ἐρείπια τοῦ ναΐσκου τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Βοιωτία : Κόκκινων. Τοιχογραφία του ναύσκου του Αγίου Νικολάου

Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ